

Børne Blad

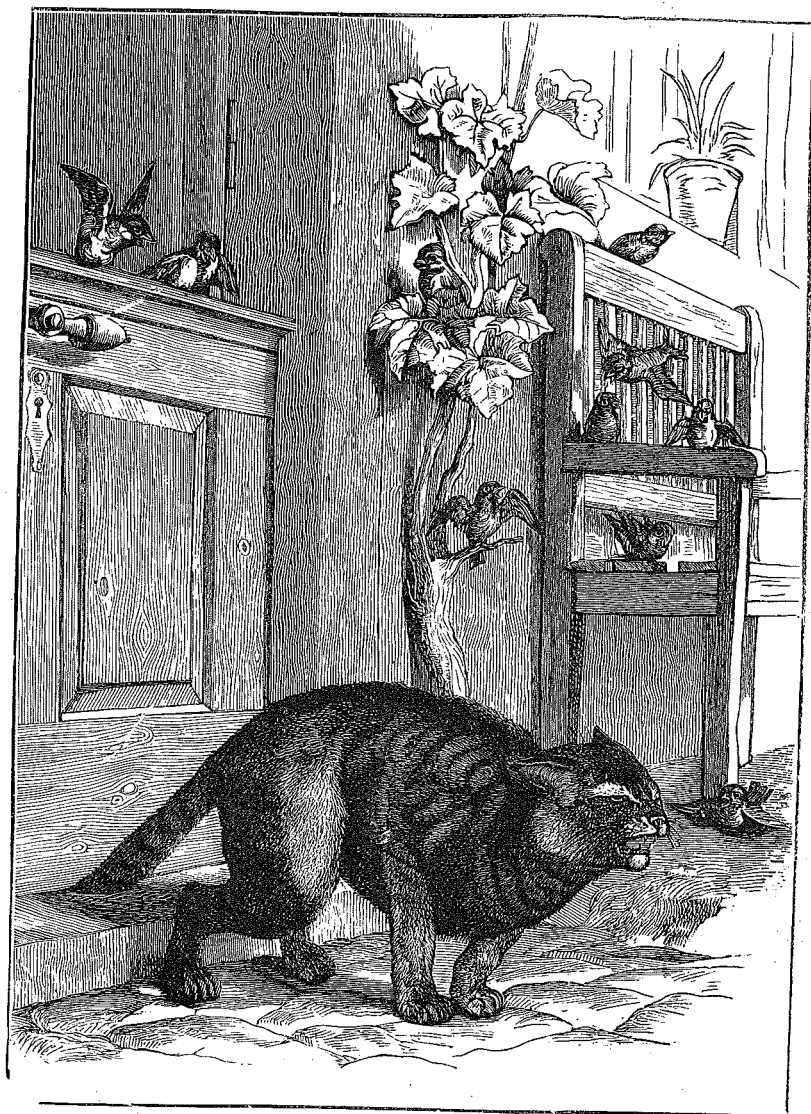

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr 46.

15de november 1896.

22de aarg.

3 kattepine.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. 3 paller til en adresse paa over 5 eksptr. levers det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpebitionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Tredje aargang.

41. Løse.

Hustablen. IV.

Om undersaaternes pligter.

ABC-klassen: Hvert menneske være de foresatte øvrigheder underdanigt; thi der er ikke øvrighed uden af Gud.

Forklaringss-klassen: Alt under dette stykke i katekismen.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og sp. 112 i forklaringen.

W i k k.

(Se Bh. Davids forhold til Saul og Jesus i hans forhold mod den kirkelige og borgerlige øvrighed. Se ogsaa Paulus i fangenskab og under forhør Ap. Gj. 25 og 26).

— En soldat, der havde forpost vagt, blev i en mørk nat pludselig overfaldt af fienden, afvæbnet og tagen tilfange. De fiendtlige soldater tog ham mellem sig, og ibet de rettede bayonetterne mod ham befalede de ham i stilhed at føre dem til leiren, saa de uforvarende kunde overfalde hans kamerater; gjorde han det, skulde de skænke ham livet; men vovede han at udstøde den mindste lyd, vilde de gjennembore ham paa stedet. Soldaten gik villig med; men han vidste godt, hvad han vilde gjøre. Saasnart de var komne saa nær leiren, at han troede, man der kunde høre ham, raabte han med høj røst: „Kamerater, fienden er her!“ Dieblittelig var hele leiren paa benene, og overfaldet blev tilintetgjort. Den tro soldat fandtes gjennembotet liggende paa samme sted, hvor han havde raabt.

— Filip den 2den af Spanien førte krig med hollænderne for at tilintetgjøre baade deres politiske frihed og deres religionsfrihed. Aar 1574 beleirede en spansk hær byen Leyden og stængte al tilførsel, forat hungersnøden skulde tvinge borgerne til at overgive sig. Forraadet af levnetsmidler inde i staden var lidet; men modet var stort og fædrelandskjærligheden brændende. Den spanske feltherre søgte ved gode løfter at lokke

borgerne til overgivelse; men de svarte: „Fugle-fangerens pibe toner sødt for at narre fuglen.“ Snart begyndte hungeren at tære paa de heltmodige borgere's kraft, og fienden formanede atter til overgivelse. Da svarte borgerne: „Naar alt hundekjød og kattedkjød er fortæret, saa har enhver af os en venstre arm; den vil vi afgnave, mens vi med den højere forsvarer mure og volde.“ — Omfiden blev hungersnøden forfærdelig. Smaa-hakked kogt læder og træernes løv havde i lang tid været daglig kost; afgnavede kjoebden opsogetes og blev gnavede nok engang; ogsaa det drifkelige vand slop op, saa man maatte gaa til pøt-ter for at slukke sin tørst; sygdom slog sig til hungeren, saa mangen borger, naar han vendte hjem for at hvile sig ud efter vagtjenseten, fandt hustru og børn som lig. Da gik en flare af bhens befolkning til den øverste embedsmand, borgermester Adrian, og bad ham overgive byen; de kunde ikke holde det ud længere. Adrian svarte: „Velan da! Jeg skjønner, at min hnd er vis, enten af ven eller fiende; tag derfor mig, sønderhugger mit legeme og deler det mellem eder, at det kan staffe eder hjælp! Min ed bryder jeg ikke.“ Dette svar bestømmede alle. — Endelig slog befrielses time. En hollandsk flaaede nærmede sig; digerne mellem floderne Maas og Oyel, blev gjennemflaarne, og fienderne overrumpledes af det indstrømmende vand. Leyden var reddet. Til løn for det ubviste fædrelandsfind fik Leydens borgere vælge mellem fleraarig fritagelse for alle toldafgifter og oprettelse af et universitet. De valgte det sidste, og Leydens universitet var siden i et par aarhundreder et af verdens mest anseede universiteter. Dets berømmelse for videnskabelighed svarte til Leydens borgere's berømmelse for mod, tapperhed og fædrelandsfind ved beleiringen 1574.

— Man maa adlyde Gud mere end øvrigheden.

— Da Luther paa rigsdagen i Worms af kejseren og den hele samlede verdsrlige som kirkelige øvrighed blev befalet at tilbagekalde sine bøger mod pabedømmet, negtede han at adlyde. Han svarte, at han ikke kunde tilbagekalde, medmindre man kunde vise h'm, at hans udtalelser stred mod den hellige skrift.

— Johan Knox blev engang kaldt til dronning Maria og hendes raad. Man forbyd ham at prædike evangeliet. Knox svarte, at han ikke turde tie; thi da var han uligdig mod Gud. „Du har at vælge mellem enten at tie eller hænges“, svarte en af lorderne. Krolig og bestemt svarte Knox: „Mine herrer, I tager fejl, hvis I tror, at I kan stramme mig, saa jeg af frygt skulde gjøre det, som Gud og min samvittighed forbyder. Vid ogsaa, at det er mig aldeles ligegyldigt, naar jeg er færdig med arbeidet i min Herres tjeneste, enten mine ben da skal bleges af himlens vinde eller raadne i jordens kjød.“

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

44. Lesson.

TABLE OF DUTIES. IV.

Duties of Subjects.

ABC Class: Let every soul be subject unto the higher powers. For there is no power but of God; the powers that be are ordained of God (Rom. 13, 1).

Catechism Class: Same as above, and: Render therefore unto Cæsar the things which are Cæsar's (Matt. 22, 21).

Wherefore ye must needs be subjects, not only for wrath, but also for conscience sake. For this cause pay ye tribute also: for they are God's ministers, attending continually upon this very thing. Render therefore to all their dues: tribute to whom tribute is due; custom to whom custom; fear to whom fear; honor to whom honor (Rom. 13, 5-7).

Explanation Class: Same as above, and I exhort, therefore, that first of all, supplications, prayers, intercessions, and giving of thanks be made for all men; for kings and for all that are in authority; that we may lead a quiet and peaceable life in all godliness and honesty (1 Tim. 2, 1-2).

Put them in mind to be subject to principalities and powers, to obey magistrates, to be ready to every good work (Tit. 3, 1).

Submit yourselves to every ordinance of man for the Lord's sake: whether it be to the king, as supreme; or unto governors, as unto them that are sent by him (1 Pet. 2, 13). Also Qu. 112.

SUGGESTIONS.

(Davids behavior towards Saul, B. H. 34; and Jesus in his relations to the church and authorities. Cf. also the apostle Paul in prison and on trial, Acts 25 and 26).

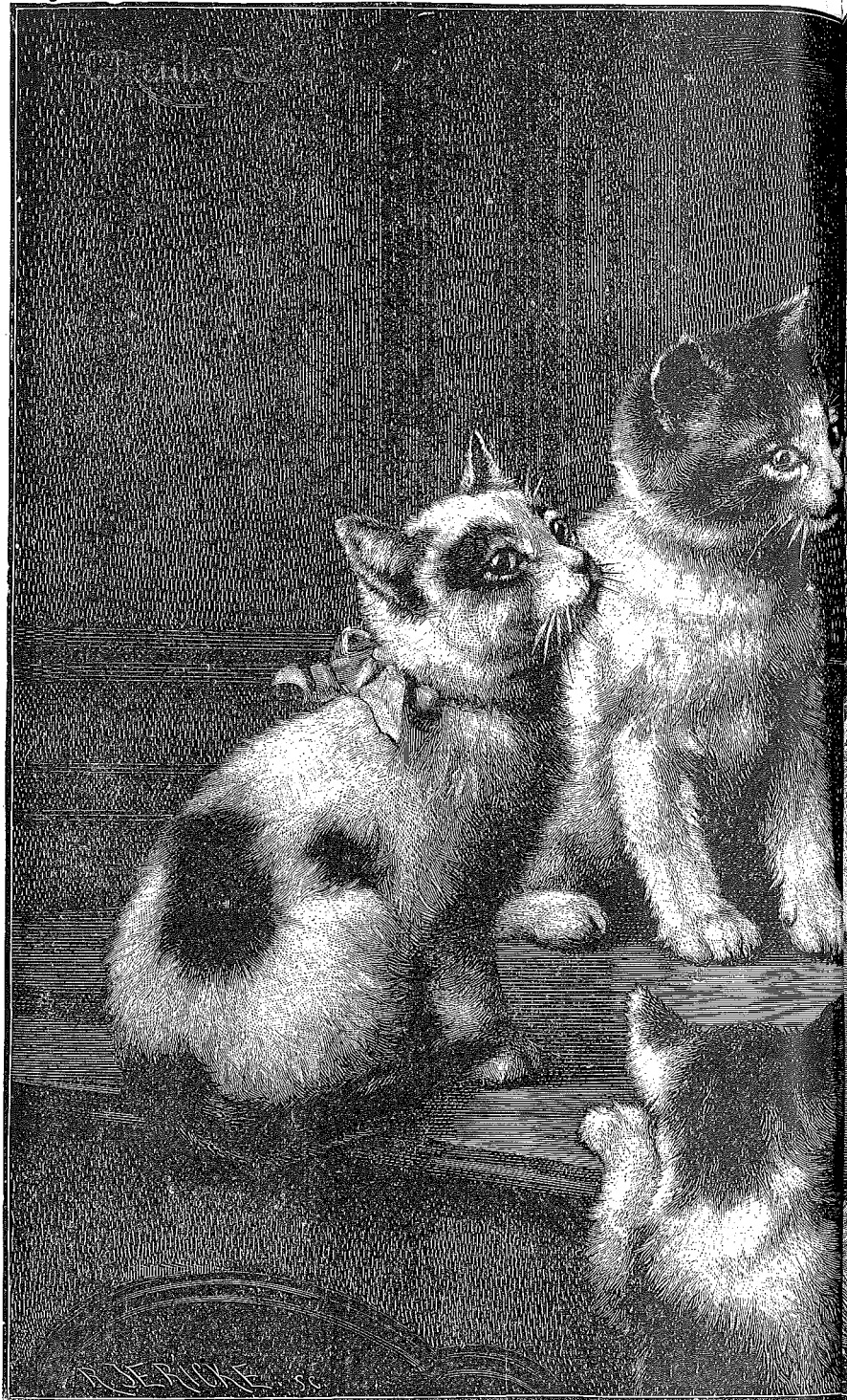
— The Romans, beaten by Porsena, King of the Etrurians, fled in disorder to Rome, with the enemy close at their heels. When they reached the bridge over the Tiber, which gave them an open entrance into Rome, the Etrurians pressed so hard on them, that there was the most imminent danger of both friend and foe entering the

city together. One man alone of all the Romans conceived the possibility of stemming the tide of pursuit; and, discarding all consideration of personal hazard, he nobly devoted himself to the glorious achievement. He turned around on the persuing host as they were entering on the bridge, and with his single arm maintained the pass against them; he fought with incomparable skill and valour, laid several of the enemy dead at his feet, and wounded many more. Meanwhile, his countrymen were actively employed in cutting down the wooden bridge behind him; and keeping up the fight till he saw this accomplished, he then leaped into the Tiber, armed as he was, and swam in safety to the opposite bank, having only received one wound, which was inflicted on his thigh by an Etrurian javelin. The name of this patriot and hero was Horatius Cocles. The consul, in gratitude for the service he had performed, proposed that each Roman should give him as much as would maintain him for a day, and that he should besides have as much of the public lands as he could compass in one day with the plow. Not only were these rewards cordially granted him, but a statue ordered to be erected to his honor in the temple of Vulcan.

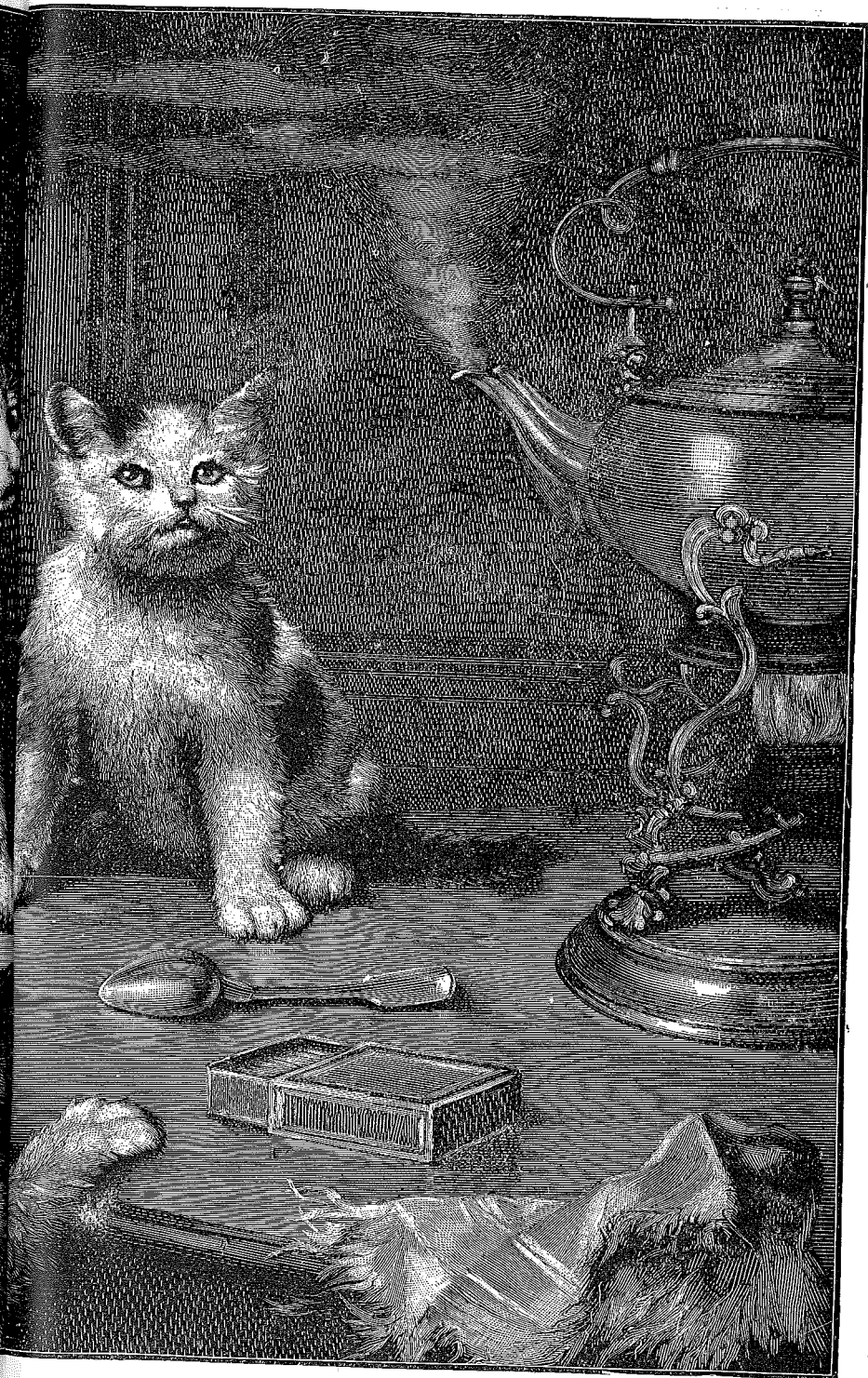
— In the year 1203 the Hungarians revolted against their King Emrich, under the leadership of his ambitious brother Andrew. The small number, who remained true to the King, advised him to flee. He, however, advanced with his small handful of men against the army of the rebels. When they had drawn up before one another as if for battle, the King laid away his arms, and with only a small wand in his hand advanced against the enemy, with the cry: "Who dares to shed royal blood?" — The adversaries drew back with shame, threw down their arms, and fell on their knees crying for mercy. They opened up a passage for the King, through which he walked right over to his brother, took him by the hand, and led him back through the ranks of his soldiers and placed him in prison.

— Someone made the remark, that the Spartans were very fortunate in having a king who understood so well how to rule. Theopompus answered: "No, they are fortunate, because they have learned so well how to obey." It is a sign of the beginning of the end, when a people has forgotten how to be obedient.

— In all the great crises of Garibaldi's life there was a deep undertone of religious feeling. "God first, and the country next," he would often say to his men. He believed he was raised up for a special purpose, and often protected by Divine interposition. He thought he saw his mother praying for him in the thick of the fight. She had taught him noble lessons of religion and patriotism in his childhood. He believed his life was given to her intercessory prayer.

Se og hør

om ikke rere.

En Afrikas søn.

(Fortsættelse.)

Slavefogden fik det altsammen at vide; men han vovede hverken at hindre det eller sige det til sin grusomme herre. Han saa i Donna Elviras stille gjerning blandt slaverne et middel til at hindre negrenes raseri mod ham selv og hans herre fra at komme til udbrud; han forstod nemlig, at den grusomme behandling af de sorte kunde komme til at have farlige følger tilsidst. Han vidste ogsaa, at Don Karlos yderst sjelden kom hen til negerhytterne, og at han derfor uden fare kunde lade fruens fortsætte sin barmhjertighedsgjerning. Forøvrigt undte han de sorte al den smerte og alle de lidelser, som han kunde bringe over dem.

Med sin unge kraftige natur kom Simon efterhaanden til kræfter igjen, efter den barbariske mishandling, som et mindre sterkt menneske altfor let vilde have bukket under for. Han bar sine smerter med beundringsværdig taalmodighed, takkede de medlidende negre for deres hjærlighed, hvorved de selv udsatte sig for fare, men især følte han taknemmelighed mod den venlige frue, som hver aften kom hen til hans smertensleie; jo mere hun lærte at kjende Simons ualmindelige dannelse og kristelige søn, desto mere fylldes hun af dyb medlidende mod det stakkars menneske, der uskyldig maatte lide saa meget ondt.

Der gik adskillig tid hen, førend Simon atter var saa frisk, at han kunde arbejde. Af hensynsfuldhed mod Donna Elvira skaaede Pablo ham, indtil han var bleven ganske frisk; men da maatte han ogsaa begynde arbeidet paa plantagen ganske som de andre slaver. Hans kræfter var endnu ikke store, og han havde heller ingen øvelse i det arbejde, han blev sat til; men naar han vilde hvile sig imellem, fik han sieblikkelig smage Pablos pist over sin ryg og høre hans raa eder og forbandelser. Især var Pablo grusom mod Simon, naar Don Karlos var i nærheden; da forsømte han ingen leilighed til at udnytte den uslykkelige slave. De andre negre betragtede med beundring den taalmodige Simon; han vandt mere og mere deres hjaagtelse og hjærlighed; men derfor fylldes de ogsaa med harme og forbitrelse

over hver krænkelse, hvert slag og hver mishandling, som blev ham tildel.

14. Reger-sammenbærgelsen.

For Pablos skarpe øine kunde stemningen blandt negrene ikke blive nogen hemmelighed, og misnøien blev større dag for dag; det varede ikke længe, før de varmblodige afrikanere havde lagt planer om oprør og hevn. De ansaa paa forhaand som en afgjort sag, at de kunde faa Simon til sin fører, og alle var enige i, at de ingen bedre kunde faa end ham.

En dag havde de bestemt en hemmelig raadslagting, hvori ogsaa Simon var anmodet om at deltage. Det var om natten, mødet skulde finde sted. Negrene anede ikke, at Pablo havde faaet kundskab om altsammen; sagte som en kat havde han sneget sig i nærheden og lyttet til deres planer.

Han fortalte alt, hvad han vidste, for sin herre. Denne kom i dødelig angst; dog lykkedes det Pablo at faa ham overtalt til at blive med og fra et sikkert skjulested være vidne til det hemmelige negermøde.

Det var de mest vilde og ophidsede blandt negrene, som mødte. Ogsaa Simon var tilstede. Han hørte taus paa, hvad de havde at sige og hvorledes de var grebne af blodtørstigt raseri som sande tigre og kun vilde lade sig tilfredsstille med sine plageandres død. Da de havde talt en stund, tog Simon til orde. Han fraraadede dem paa det mest bestemte at gribe til saadanne voldsomheder; han lagde vistnok ligesaa lidt som de andre skjul paa, at det var utaaelige lidelser, de maatte døie; men samtidig erklærede han, at han paa ingen maade vilde være anfører for noget saadant, og gjorde opmærksom paa, hvilke farlige følger et saadant oprør kunde have; thi deres herre vilde kunne søge øvrighedens hjælp til at beseire dem.

Negrene var utilfredse med Simon. De var ikke villig til at opgibe sin plan, men kunde heller ikke blive enige om, naar de skulde udføre den, og de skiltes uden at have fattet nogen bestemmelse.

Don Karlos havde faaet anledning til at kaste et blik ned i en afgrund, som inden lang tid kunde bringe død og fordærvelse over ham. Frygt og forbitrelse rasede i hans sjæl, og raadvild som han var, lod han sig lede af Pablo. Denne raadede ham

til at faa tropper fra byen og lade de negre, der var i spidsen for sammensværgelsen, lide en haard straf til straf og advarsel for de andre. Han kunde jo faa alligevel ikke læn- gere have den mindste tillid til dem, saa de ikke havde stor værd.

Det feige menneske saa ingen anden ud- veit til at sikre sit eget liv og gif ind paa den grusomme Pablos planer. Han fik i al stilhed sendt bud til byen, og pludselig kom en afdeling soldater paa seksti mand marcherende ind paa plantagen. Dødelig straf greb de ulykkelige negre, da femten af dem blev grebne og lagt i lænker for at fø- res til byen. Efter dette høiede de andre sig modløse under det forfærdelige aag, som blev lagt paa dem.

Blandt de femten fanger var ogsaa Si- mon, skjønt han jo havde fraraadet allslags voldsomheder. Don Karlos beklagede blot, at han skulde blive studdt eller hængt, og at han ikke kunde lade ham piske ihjel. Den onde mand blev i byen, indtil dødsdommen kunde fældes og blive fuldbyrdet.

Sagen vakte stor opsigt i byen. Der dannede sig mellem demnes indbyggere to partier, hvoraf den ene var aldeles imod Don Karlos. Hele byen, ja hele distriktet var i feberagtig bevægelse. Alle slaveeiere forstod, hvilken betydning sagen havde for dem. Hvis virkelig de anklagede slaver skulde slippe fra det med livet, vilde deres egen sikkerhed blive alt andet end betryggende; det vilde altfor let opfordre til lignende be- vægelsers blandt negrene paa deres egne plan- tager. Men de haabede paa, at dommen uden tvil vilde blive, som de ønskede. Der sad blot hvide mænd i retten, og de kjendte disses ubvilje mod de sorte, og desuden vidste de, at Don Karlos havde penge nok til at bestikke dommerne med. Dog var der blandt dommerne to mænd, hvis ærlighed var uden tvil, og som aldrig vilde lade sig bestikke, og disse lagde ikke liden vegt paa den frem- stilling af forholdene paa plantagen, som den dannede og begavede Simon gav, og de fik det indtryk, at Don Karlos nok var alt andet end uskyldig.

15 Et vigtigt fund.

Før endnu dommen var falden, ja før endnu vidnerne var forhørte, var der i Santa Catharina høent ting, som fik stor betydning for sagens udfald.

Vi har allerede fortalt, hvorledes den gamle tro Ulpio havde leiet sig et værelse hos en urtekrammer, hos hvem han i ro og fred kunde henleve sine gamle dage. Den gamle neger havde intet at gjøre, og da han gjerne vilde prate, sad han ofte hele dagen ude i butikken hos urtekrammeren og snakkede med denne eller hans kunder. Undertiden hjalp han ogsaa med at pakke ind varerne. Da han saaledes en dag greb ned i kassen efter indpakningspapir, fik han fat i et om- hyggelig sammenlagt papir; ved at folde det ud fik han se paa et segl. Han kunde ikke læse; men dette segl kjendte han alligevel straks; han havde seet det saa mangfoldige gange før; det var Don Xaverio Baldes's segl.

„Hvorfra har De faaet dette papir?“ spurgte han urtekrammeren. „Det er jo min uforglemmelige herre Don Xaverios segl.“

„Ja, det er ikke rar“, var svaret, „jeg har kjøbt en hel masse gammelt papir til at pakke ind i efter ham; det var saa meget, at jeg har mere end nok kanske for hele aaret.“

Urtekrammerens nysgjerrighed var dog vakt saavidt, at han tog papiret af negernes haand for at læse det, mens Ulpio uden at tænke videre over sagen, langsomt tog et andet papir ud af kassen for at pakke ind med. Heller ikke urtekrammeren var nogen stor mester i at læse; men tilslidst lykkedes det ham gennem sine briller at tyde ind- holdet.

„Det var mærkeligt!“ udbrød han, „det er jo et fuldstændigt fribrev, som Don Xa- verio har udstedt for en af sine negre.“

Ulpio sprang op med en hurtighed, som man ikke skulde have tiltroet en saa gammel mand, greb urtekrammeren i armen og streg;

„Hvad heder negeren?“

„Nu, nu! Tag det med ro, saa skal du snart faa vide det. Se, her staar nabnet tydelig. Han heder Simon!“

Ulpio udstødte et høit glædeskrig. Et mere rigt fund kunde han ikke have gjort. Og nu gav de sig til at raadslaa om, hvad de skulde gjøre, men de havde vanskelig for at bestemme sig, da de ingen tillid havde til den øvrighedsperson, som havde med saa- danne sager at gjøre, den saakaldte alkald.

(Fortsættes.)

„Se og høre, men ikke røre!“

(Se midtbilledet.)

Fire af de smaa kattepusene skulde faa lov til at leve, og det fortjente de ogsaa; thi nydeligere katunger var ikke let at finde; de tre skulde forskjellige naboer have; men den fjerde skulde blive paa gaarden, og den skulde være lille Annas eiendom. Forat man ikke skulde tage fejl af den og dens søstende, bandt Anna et blaat baand om halsen paa den, og det kunde vel ogsaa hælde, at den fik lidt mere flodemælk end de andre en og anden gang.

Søde var de som sagt de smaa kattepusene, men uskikkelige kunde de ogsaa være. De fandt paa baade den ene og anden gal streg, saa Annas mama slet ikke altid var tilfreds med at have alle fire saa længe i huset. Vilde naboerne have dem, fik de hente dem nu snart, mente hun; men Anna syntes, de var saa frygtelig morsomme, og saa fik de være endnu en stund.

Saa hændte det en dag, at alle fire var alene i spisestuen. Gamle pusemor var enten paa musejagt eller havde noget andet at bestille, og hendes unger maatte passe sig selv. Dog dette var mere end man kunde forlange. Det varede ikke længe, før de var oppe paa bordet alle fire, og der fik de se noget, som de endnu aldrig havde seet magen til. Den blantzubede messingkjedel stod der og kogte og dampede lang vei. Nei det var noget rart, syntes de. Hvad kunde det være for noget? Gang paa gang lettede laaget paa kjedelen lidt paa sig, og saa dampede det atter med fornyet kraft ud af tuden. Det rareste af alt var dog, at de syntes at se nogle smaa katunger inde i den blanke kjedel? Hvad kunde dette være for noget? De smaa katte kunde ikke komme til klarhed over gaarden, og moderen var jo heller ikke inde, saa de kunde spørge hende.

Til sidst tager en af katungerne mod til sig, nærmer sig kjedelen og stikker labben sin op paa den blanke flade; men ikke før havde han berørt denne, før han under yndelig strigen og mjauen trak den tilbage, saa hurtig han kunde. Uf, saa ondt det gjordel! Var det nogen af katungerne derinde, som havde bidt saa ondt?

Atter blev alle fire siddende en stund og

se paa det blanke hvæsende uhyre. Saa tager igjen en af dem mod til sig og nærmer sig kjedelen. Han var noget voldsommere i sit anfald, end den andre pusetatter havde været; thi med engang velter hele kjedelen overende, det varme vand strømmer ud over bordet, og baade den modige pus og en af dens søstende fik en hel del udover pels og labber, saa de streg aldeles yndelig og hoppede om rasende af smerte. At alle fire i en lynende fart kom ned af bordet er overskødigt at fortælle.

Lille Anna var inde i sideværelset og kom styrkende ind, da hun hørte, at noget maatte være paaferde i spisestuen. Stakkels hendes kjære smaa pusetatter! Hun tog dem og kjælede dem og søgte paa enhver mulig maade at trøste dem. Derimod var det hende tilbøilig til heller at give dem bant for, hvad de havde gjort; de fortjente ikke paa nogen maade at blive kjælet nu, mente hun. Det var ikke mere end fortjent, at de havde faaet det kogende vand udover sig. Og det var stammelig, hvorledes det fine polerede bord var blevet udfjæmt; vel var det ikke frit for flekker før, men sliq som det nu saa ud efter alt det varme vand! Det var da for galt. Men nu vilde hun ogsaa, at katungerne skulde til sine eiermænd; hun vilde ikke have dem en dag længere i huset. Og Anna turde nu heller ikke komme med flere indvendinger; hun var glad ved ialfald at faa beholde den sødeste af dem alle med det blaa baand om halsen.

Oplosning paa diamantgaarden i nr. 44.

